

505 Iste Beh. af Forsl. til Lov indeholdende Tillæg til Lov af 8de Marts 1856. 506

for Ringkjøbing Amts 3die Valgkreds (Mad- sen) har beklaget sig over, at den praktiske Underviisning ved Landbohøjskolen ikke drives paa rette Maade. Jeg kan ikke have nogen Mening derom; thi jeg kjender ikke de derhen hørende Forhold og kan altsaa ikke domme derom; men jeg troer dog, at der laa en Misforstaaelse til Grund for hans Beklagelse; thi det er jo ikke Hensigten, at den praktiske Underviisning skal drives derude; der forudsættes tværtimod saavel med Hensyn til de Agerbrugende som de Skovbrugende, at de have havt Leilighed til, forinden de kom ind paa Landbohøjskolen, at øve sig i praktisk Virksomhed, og at de ligeledes efter at have forladt Skolen ville faae Leilighed til at fortsætte denne Øvelse. Der findes endogaa, saavidt jeg veed, den Bestemmelse med Hensyn til Forstalever, at de skulle have været i et Aar paa et Skovdistrict, forinden det tillades dem at studere ved Skolen for at fuldende deres Forststudier; derefter gaae disse Mennesker naturligtvis igjen ud i det praktiske Liv, saa at der altsaa er Leilighed nok for dem til at faae den praktiske Uddannelse, og man behøver saaledes ikke fra Skolens Side at gjøre mere for dem i den Henseende, end der nu skeer. — Med Hensyn til en Deel af de Udtalelser, der kom fra den ærede sidste Taler, kan jeg ikke undlade endnu til Slutning at gjøre en Bemærkning. Saasnart det Ord „doctrinair“ nævnes, tænker man paa noget Forfærdeligt, og man kan være overbevist om, at naar der nævnes Noget, som faaer dette Tillægsord „doctrinair“, saa maa det være noget af det Afstyeligste af Verden; men jeg kan ikke forstaae, at en doctrinair Underviisningsanstalt er saa afstyelig; thi jeg kan, oprigtig talt, ikke begribe, hvorledes en Underviisningsanstalt skulde existere uden at være doctrinair. Hvad i al Verden har nemlig en Underviisningsanstalt at bestille Andet end at docere og meddele Doctriner, at meddele de Lærdomme, som Videnssaben til den Tid, den foredrages, har fundet at være de rigtige, og den maa for Guds Skyld ikke gaae ud over det, man er fiffet paa. Paa den

Maade tør man haabe og vente at kunne indprente Ungdommen Noget, idet man kun lærer den, hvad man kan stole paa, at man kjender og kan gjøre fuldstændig klart for den. Men hvad vil det ærede Medlem? Han vil blande andre Ting ind med; som skulle bevise, at Underviisningen ophører at være „doctrinair“; man skal borttage det, som nu gjør Underviisningen uklar, og kun have det, som muligt kunde være praktisk her og praktisk der; man skal, kort sagt, forvirre, istedetfor at oplyse; thi det er Noget, man kommer til at gjøre, naar man vil have en Underviisningsanstalt, som ikke er doctrinair, og derfor beder jeg Gud bevare os for den Slags Underviisningsanstalter.

Rosenorn: Til det Foredrag, vi nu have hørt, er der for mig faaer Tidet at sige; men der er dog adskillige af de idag faldne Bemærkninger, som jeg ifølge min Stilling troer, at det er ganske naturligt for mig at indlade mig noget nærmere paa. Jeg har desværre ikke de aarlige Beretninger fra Landbohøjskolen ved Haanden, saa at jeg ikke kan sige, hvorvidt det ærede Medlem fra Sundby (Zahle) citerede rigtig eller ikke med Hensyn til Resultatet af de Examineringer, som mere afslørede ved Skolen. Jeg tvivler imidlertid ikke om, at han har søgt og ogsaa fundet det Rette, men jeg vil dog gjøre opmærksom paa en meget væsentlig Ting, og det er denne, at Skolen frekventeres af en Mængde Elever, som aldrig indstille sig til Examen, og det har dog ogsaa sin store Betydning, at disse kunne modtage nyttige og gavnlige Kundskaber derude. For saavidt det ærede Medlem udtalte det Ønske, at der maatte komme en ny Bestyrelse ved Skolen, maa jeg, idet jeg forresten takker for de anerkjendende Udtryk, hvormed han omtalte den nuværende Bestyrelse, ansee det for ganske naturligt, at jeg ikke udtaler mig derom, men forsaavidt det ærede Medlem anførte som fine Grunde til at ønske en ny Bestyrelse, at Læremethoden, Læremaaden laa ganske udelukkende i de enkelte Læreres Haand, at de enkelte Læ-